

TARİH

KURULUŞ DÖNEMİ

- **KURULUŞ DEVRİ (1299-1453)**
(Beyliğin Kuruluşu-İstanbul'un Fethi)
- **YÜKSELME DEVRİ (1453-1579)**
(İstanbul'un Fethi-Sokullu'nun Ölümü)
- **DURAKLAMA DEVRİ (1579-1699)**
(Sokullu'nun Ölümü-Karlofça Antlaşması)
- **GERİLEME DEVRİ (1699-1792)**
(Karlofça Antlaşması-Yaş Antlaşması)
- **DAĞILMA DEVRİ (1792-1922)**
(Yaş Antlaşması- Saltanatın Kaldırılması)

Kayı Boyunun Anadolu'ya Gelişİ

- Osmanlı Hanedanı, Oğuzların **Bozok Kolunun Kayı Boyundandır**.
- Anadolu Selçuklu Sultanı I. Alâeddin Keykubat döneminde, Ertuğrul Gazi önderliğinde Anadolu'da Karacadağ Bölgesi'ne yerleştirildiler.
- Daha sonra Bizans üzerindeki baskıyı artırmak ve sınır güvenliğini sağlamak amacıyla bir uç bölgesi olan Söğüt ve Domaniç'e yerleştirildiler.
- Ertuğrul Gazi'nin 1281 yılında ölmesiyle, Kayıların başına oğlu Osman Bey geçmiştir. Osman Gazi 1299'da bağımsızlığını ilan etti. Böylece Osmanlı Devleti kuruldu.

Osmanlı Devleti Kurulurken Anadolu'nun Durumu

Anadolu'da;

- Anadolu Selçuklu Devleti,
- İlhanlılar,
- Bizans İmparatorluğu,
- Trabzon Rum İmparatorluğu,
- Cenevizliler,
- Memlûklüler,
- Anadolu Selçuklu Devleti'nin parçalanma süreci içinde Anadolu'da kurulan beylikler vardı.

- Osmanlı Devleti kurulurken Anadolu'da siyasi bir birlik yoktu.
- Anadolu; siyasi birlikten yoksun, sosyal ve ekonomik karışıklık içindeydi.
- Esnaf ve zanaatkârlar **Ahi Teşkilatı** adı altında örgütlenmişlerdi.
- Anadolu Selçuklu Devleti, 1243 yılında Moğollara Köseadağ Savaşı'nda yenilerek İlhanlı egemenliğine girmiştir. Bu olayla birlikte Anadolu Selçuklu Devleti, otoritesini büyük ölçüde kaybetmiştir. Anadolu'nun iç ve doğu kesimlerinde Moğolların etkisi hissedilmeye başlanmıştır.
- Moğol baskısından kaçan Türkmenler Anadolu'ya yerleşmiş, bunun sonucu olarak Anadolu'daki Türkmen nüfusu oldukça artmıştır.
- Anadolu Selçuklu Devleti'nin üzerindeki Moğol baskısı kalkınca, Anadolu'nun değişik yerlerindeki Türkmen beyleri bağımsız beylikler kurmaya başlamışlardır.

XIV. yy Başlarında Yakın Doğu ve Avrupa

Avrupa ve Balkanlar

Avrupa'da;

- Bulgar Krallığı,
- Sırp Krallığı,
- Arnavut Beyliği,
- Bosna Beyliği,
- Eflak ve Boğdan Beylikleri,
- Erdel Beyliği,
- Trakya, Makedonya, Yunanistan ve Ege adalarının bir kısmında Bizans İmparatorluğu,
- Macar Krallığı devletleri vardı.

- XIV. yy başlarında Avrupa devletleri, henüz siyasi birliklerini kuramamışlardı.
- Özellikle Batı Avrupa'da derebeylik (feodalite) rejimi hüküm sürmekteydi.
- Mezhep farklılıklarına dayalı mücadeleler yaşanmaktaydı.
Katoliklerin Ortodokslarla mücadele içinde olması, dini birliğin oluşumunu engellemiştir.
- Fransa ve İngiltere, Yüz Yıl Savaşları'nı yaşamaktaydı.
- Balkanlarda ise Balkan Devletleri ile Feodal Beyler arasında siyasi ve mezhep farklılıklarına dayalı çatışmalar yaşanmaktaydı. Sırpların ve Bulgarların küçük krallıkları bulunurken; Arnavutluk, Bosna, Hersek ve Eflak birer prenslikti.
- Büyük çoğunluğu Slav kökenli olan ve Ortodoks mezhebine bağlı insanların yaşadığı Balkan halkları, Katolik mezhebinden olan Venediklilerin ve Macarların yayılımcı saldırılarına maruz kalıyorlardı. Bu da, Balkanlar'ın uzun süre karışıklık ve düzensizlik içinde olmasına yol açmıştır.

Bizans İmparatorluğu

- Bizans'ta sık sık taht kavgaları yaşanıyordu.
- Balkanlar'daki topraklarının çoğunluğunu kaybetmiş ve Makedonya'ya kadar geri çekilmişti.
- Anadolu'da ise Bursa, İznik ve İzmit çevresi Bizans'ın elindeydi.
- Ordusu gücünü kaybetmişti ve çoğunluğu paralı askerlerden oluşmaktaydı.
- Anadolu ve Balkanlar'daki **teknur** adı verilen Bizans valileri, merkezi dinlememekteydiler. Bulundukları bölgede feodal beyler gibi davranıp halktan ağır vergiler almışlardır.
- Ekonomik yönden iyice zayıflamıştı, iç ve dış ticaretine Cenevizliler yön vermektedir.

Bizans;

- Merkezi otoritesi zayıflamış,
- Ekonomik bağımsızlığını yitirmiş,
- Halkın yönetimden memnun olmadığı bir durumdaydı.

Anadolu Selçuklu Devleti ve Beylikler

- Süleyman Şah'ın kurduğu Anadolu Selçuklu Devleti, 1243'te Köseadağ Savaşı'nı Moğollara karşı kaybetmiş, İlhanlılara bağımlı hale gelmiş ve askeri gücünü kaybetmiştir.
- İlhanlı egemenliğini kabul etmek istemeyen Türkmen beyleri, çoğunlukla Anadolu'nun batı bölgelerinde beylikler kurmuşlardır.
- Beylikler arasında Anadolu Selçuklu Devleti'nin yerini alabilmek ve Anadolu Türk siyasi birliğini kurmak için mücadeleler başlamıştır.
- Anadolu Selçuklu Devleti, II. Mesud'un ölümüyle 1308'te dağılmıştır.

Memlük Devleti

- XIV. yy'da Suriye ve Güneydoğu Anadolu'ya kadar sınırlarını genişletmiştir.
- Dönemin en güçlü devletlerindendir.
- Abbasi halifesini korumaktaydılar, bu yüzden dini üstünlüğe sahiptiler ve Baharat Yolu'nu ellerinde bulundurmaları nedeniyle ekonomileri çok güçlüydü.

İlhanlı Devleti

- Cengiz Han'ın torunu Hülagü tarafından İran'da kurulan devlet; Irak, Kafkasya ve Anadolu'ya hâkim olmuştur.
- 1243 Köseadağ Savaşı'yla Anadolu Selçuklu Devleti'ni yenerek kendisine bağımlı hale getirmiştir. 1335'te yıkılmıştır.

NOT: XIII. yüzyılın ikinci yarısından itibaren Anadolu'nun farklı bölgelerinde beylikler kurulmuş ve **İkinci Anadolu Beylikleri Dönemi** başlamıştır.

İkinci Anadolu Beylikleri

- Karamanoğulları (1256 – 1487)
- Germiyanogulları (1299 – 1429)
- Candaroğulları (İsfendiyaroğulları) (1292 – 1461)
- Aydınoğulları (1308 – 1426)
- Karesioğulları (1304 – 1360)
- Saruhanogulları (1313 – 1410)
- Menteşeoğulları (1261 – 1424)
- Hamitoğulları (1300 – 1423)
- Sahip Ataoğulları (1275 – 1342)
- Pervaneoğulları (1277 – 1322)
- Eşrefoğulları (1284 – 1326)
- Taceddinoğulları (Canik Beyliği) (1348 – 1428)
- Ramazanoğulları (1353 – 1608)
- Dulkadiroğulları (1337 – 1515)

Anadolu'da II. Beylikler Dönemi

Osmanlı Beyliği'nin Kısa Sürede Büyümesinin Nedenleri:

- Coğrafi Konum
- ✓ Güçsüz Bizans sınırında uç beyliği olarak kurulması,
- ✓ Moğol baskısından uzak olması,
- ✓ Bizans sınırında kurulması sonucu **Cihad ve Gaza** politikasını benimsemesi,
- ✓ Ticaret yolları üzerinde olması,
- ✓ Denizlere açık konumda olması,

- Uygulanan **Cihad ve Gaza** politikaları sonucunda **Ahi Teşkilatı**'nın desteğini alması,
- Doğudaki Moğol baskısından kaçan Türkmenlerin göçleriyle sürekli beslenmesi,
- Gelen göçleri başarılı bir **iskân politikası** uygulayarak fetih edilen yerlere yerleştirmesi,
- Anadolu'da ve Balkanlar'da siyasi birliğin olmaması,
- Merkezi otoritesini güçlü tutması,
- **Tekfurlar** arasındaki mücadelelerden istifade etmesi,

- Avrupalıların **Yüz Yıl Savaşları**'yla uğraşmaları,
- Yetenekli padişahlarının olması,
- **Adil ve dinsel açıdan hoşgörölü politikalar** benimsenmesi,
- Devlet teşkilatının kısa sürede tamamlanması,
- Atamalarda liyakate önem verilmesi,
- Veraset sisteminin değiştirilmesi

devletin kısa sürede büyümesine ortam hazırlamıştır.

İSKÂN POLİTİKASI

İskân politikasının amacı fethedilen yerlerin Türkleşmesini sağlamaktır. Bu amaç hem fetihlerin sağlam ve kalıcı olmasını hem de fethedilen yerlerin siyasi, askeri ve sosyal yönden güvenliğini sağlamaktır.

- Anadolu'dan Türkmen boylarının getirilerek Rumeli'ye yerleştirilmesine Osmanlı'da İskân Politikası denilmiştir.
- Rumeli'nin Türkleşme sürecini başlatan harekettir.

- İskân iki şekilde uygulanmıştır.
 - 1) Devletin sürgün adı altında konargöçer Türkmenleri Rumeli'ye yerleştirmesi.
 - 2) Çeşitli nedenlerle kendiliğinden Rumeli'ye yerleşenler.

İskân Politikası ile;

- Göçebe Türkmenler yerleşik hayata geçirilmiştir.
- Göç edenlerin bölgeye uyumlarını kolaylaştırmak için göç ettirilecekler yakın bölgeden seçilmiştir.
- Göç alan bölgenin ekonomik ve sosyal yapısı bozulmamaya çalışılmıştır.
- Göç ettirilenlerin ihtiyaçları devletçe karşılanmıştır.
- Göç ettirilirken kan davalı ailelerden birisi seçilerek Rumeli'ye göç ettirilmiştir. Bu şekilde Anadolu'da huzur ve güven ortamı sağlanmıştır.
- Rumeli'ye göç edenlerin eski yerlerine geri dönmeleri yasaklanmıştır.

Tımar Sistemi

- Kamu arazisi (mirî) dahilinde, yönetimi sipahiye bırakılmış olan verimli topraklara verilen addır.
- Osmanlı Devleti'nde belirli görev ve hizmet karşılığında kişilere tahsis edilen ve senelik geliri 20 bin akçeye kadar olan askerî dirliklerdir.
- Kendisine böyle bir imkân tanınan kişiye tımar sahibi veya sipahi denir.
- Yetiştirdikleri her bir askere **cebelü** adı verilir.
- Tımar sahipleri devletin birer memuruydu ve merkezin emri altında çalışmak zorundaydı.
- Görevini yerine getiremeyen tımar sahipleri görevlerinden azledilirlerdi.
- Tımar Sistemi, Osmanlı toprak rejiminin temelini teşkil eder.

Yararları:

- Hazineden para çıkmadan ordu sahibi olunması,
- Toprağın boş kalmaması ve üretimde sürekliliğin sağlanması,
- Bölge güvenliğinin sağlanması ve vergilerin toplanmasını kolaylaştırması.

Kuruluş Dönemi Padişahları

- Osman Gazi (1281 – 1326)
- Orhan Gazi (1326 – 1362)
- I. Murat (1362 – 1389)
- Yıldırım Bayezid (1389 – 1402)
- Fetret Devri (1402 – 1413)
- Çelebi Mehmet (I.Mehmet) (1413 – 1421)
- II. Murat (1421 – 1451)

Osman Bey Dönemi

- Ahilerin lideri Şeyh Edebali'nin kızıyla evlenerek Ahilerin desteğini almıştır. Bu da Osmanlı'ya hem manevi hem de siyasi anlamda güç katmıştır.
- İlk Osmanlı parasını bastırmıştır. (Ekonomik bağımsızlığını kazanmıştır.)
- Düzenli ordu kurulmadığı için fetihler gönüllü birliklerce gerçekleştirilmiştir. Osman Bey; Konur Alp, Akçakoca gibi değerli komutanlarıyla fetih hareketlerine başlamıştır.
- İlk olarak İnegöl tekfurlarını yenerek **Karacahisar**'ı aldı. Daha sonra Bilecik, Yarhisar ve İnegöl'ü topraklarına kattı.
- 1299 yılında Anadolu Selçuklu Sultanı III. Alâeddin Keykubat'ın Moğollarca İran'a götürülmesinin üzerine, tam anlamıyla bağımsız bir güç haline geldi.
- İzmit'in tehlikeye girmesi üzerine Bizans, tekfurlarıyla birlikte Osman Bey üzerine askerlerini gönderdi ve **1302 Koyunhisar Savaşı** gerçekleşti.

Koyunhisar (Bafeon) Savaşı (1302)

- Osmanlılar, Bizans ordusunu yenilgiye uğratmışlardır.
- Savaşın kazanılmasıyla İzmit yolu Türklere açılmış ve Bursa üç taraftan kuşatılmıştır.

Önemi: Bizans İmparatorluğu kuvvetleri ile Osmanlılar ilk kez karşı karşıya gelmişler ve Osmanlılar zafer kazanmışlardır.

Orhan Bey Dönemi

- İlk iş olarak Bursa'yı alarak, başkenti Bursa'ya taşıdı. (1326)
- İznik'i kuşatan Orhan Gazi'nin bu hareketi, Bizanslılarla **Maltepe (Palekanon) Savaşı**'nı yapmasına sebep oldu. (1345)
- **Karesioğulları Beyliği**'ndeki taht mücadelelerini fırsat bilerek bu beyliğe son verip, beyliği Osmanlı topraklarına kattı.
- **Bu beyliğin Osmanlıya katılmasıyla;**
 - Anadolu Türk siyasi birliğinin sağlanması amacıyla ilk adım atılmış oldu.
 - Beyliğin donanması, **Hacı İlbey ve Evranos Paşa** gibi önemli komutanlar Osmanlı'ya geçmiş oldu.
 - Donanma, Osmanlılar'ın Rumeli'ye geçişlerini kolaylaştırmıştır.

Maltepe (Palekanon) Savaşı (1329)

- Bizans ile Osmanlı Beyliği savaşı.
- Savaşı Osmanlılar kazandı.
- Zaferden sonra İznik ve İzmit alındı.

Bizans'a Yardım

- Bizans hanedanından olan Kantakuzen'in imparator olabilmek için Orhan Bey'den yardım istemesi üzerine, Kantakuzen'e gerekli yardım yapılmış ve tahta geçmesine yardımcı olunmuştur.
- Bunun yanı sıra Bizans'a, Sırplar ve Bulgarlarla olan mücadeleleri için yardımlar da yapılmıştır.
- Bu yardımların karşılığı olarak Bizans, Gelibolu'daki **Çimpe Kalesi**'ni Osmanlı'ya vermiştir.
- Çimpe Kalesi Rumeli'deki ilk topraktır. Bu bölgedeki fetihler için üs yapılmıştır.
- Daha sonraki süreçte Tekirdağ, Keşan, Çorlu, Bolayır ve Lüleburgaz alınmıştır.

I. Murat (Hüdavendigar) (1362 – 1389)

- Sancak valiliğinden gelen ilk Osmanlı padişahıdır.
- “Sultan” unvanını ilk kullanan Osmanlı padişahıdır.
- Veraset anlayışında değişiklik yapmıştır. “Ülke, padişah ve oğullarının ortak malıdır.”
- Bu anlayıştaki amaç, merkeziyetçiliği arttırmaktır.

Anadolu'daki Faaliyetler

Anadolu – Türk siyasi birliği sağlanması yönünde faaliyetler görölmektedir.

a) Germiyoğulları Beyliği'nden Emet, Tavşanlı, Simav bölgeleri çeyiz yoluyla;

Hamitoğulları Beyliği topraklarının bir kısmı satın alma yoluyla ele geçirilmiştir.

b) Ankara ikinci kez ele geçirilmiştir.

Rumeli ve Balkanlarda'ki Faaliyetler

Sazlıdere Savaşı (1363) Osmanlı \ Bizans + Bulgar

Sebep: Rumeli'de Osmanlı ilerleyişi.

Sonuç:

- Osmanlı, Edirne'yi ele geçirdi.
- Bizans'ın Balkanlar ile ilişkisi kesildi.

Sırpsındığı Savaşı (1364) Osmanlı \ Haçlı (Bosna, Eflak, Macar, Bulgar, Sırp)

Nedeni: Rumeli'de Osmanlı ilerleyişı.

Sonuç: Bulgar ve Sırlar Osmanlı egemenliğine girdi.

Çirmen Savaşı (1371) Sırp \ Osmanlı

Sonuç: Manastır, Niş ve Sofya Osmanlı egemenliğine girdi.

NOT: Ploşnik Bozgunu, Osmanlıların Balkanlar'daki ilk yenilgisidir.

I. Kosova Savaşı (1389) Haçlı \ Osmanlı

Sebe: Osmanlıları Balkanlar'dan atmak.

Sonuç:

- I. Murat, savaş meydanında öldürüldü.
- Osmanlıların ilk kez top kullandıkları savaştır.

Dönemin Özellikleri

- Batı yönünde fetih politikası devam etti. Rumeli ve Balkanlar'da ilerleme kaydedildi.
- **Kazaskerlik ve beylerbeylik** kurumları oluşturuldu. (**Manastır Rumeli Beylerbeyliği**)
- Maliye alanında düzenlemeler yapıldı. İlk kez **defterdarlık** kuruldu.
- **Acemi Oğlanlar Ocağı** ve **Yeniçeri Ocağı** kuruldu.
- **Veziriazamlık** (sadrazamlık) kurumu oluşturuldu.

I. Bayezid (Yıldırım) (1389 – 1402)

- Dönemin öncelikli politikası Anadolu – Türk birliğini sağlamaktır.
- Bu dönemde Anadolu beyliklerinin büyük kısmına son verilerek Anadolu – Türk siyasi birliği büyük oranda sağlanmıştır.
- **Anadolu Beylerbeyliği kuruldu. (Merkezi Kütahya'dır.)**
- Dönemin önemli olayları; gerçekleşen İstanbul kuşatmaları ve Timur ile yapılan Ankara Savaşı'dır.
- Yıldırım Bayezid, İstanbul'u kuşatan ilk Osmanlı padişahıdır.
- **I. İstanbul Kuşatması:** Bizans'ın Avrupa'dan yardım istemesi sonucu başarısız oldu. Böylece Haçlılarla Niğbolu Savaşı yapıldı.

Niğbolu Savaşı (1396) Haçlı \ Osmanlı

Sonuçlar:

- Bulgaristan Osmanlı topraklarına katıldı.
- Halife, Yıldırım'a “Sultan-ı iklimi Rum” unvanını verdi.

- **II. İstanbul Kuşatması:**
 - Denizden gelebilecek olası bir yardımı önlemek için İstanbul Boğazı üzerine **Anadolu Hisarı** yapıldı.
 - Doğudan gelen Timur tehlikesi sonucu yarıda kesildi.
 - Bizans ile antlaşma yapıldı.

Ankara Savaşı (1402) Osmanlılar \ Timur

Sebepleri:

- 1) Timur'un Çin seferi öncesinde batıda güçlü bir Osmanlı bırakmak istememesi.
 - 2) İki hükümdarın cihan hakimiyeti düşüncesi.
 - 3) Timur ve Yıldırım'dan kaçan beylerin kışkırtmaları.
- Ankara'da yapılan savaşı Timur kazanmıştır.

UYARI: Beylik kuvvetleri ve Karatatarların Timur tarafına geçerek yer değiştirmesi, Osmanlıların savaşı kaybetmesinde etkilidir. (Buna benzer bir durum 1071 Malazgirt Savaşı'nda yaşanmış; Bizans ordusunda bulunan Peçenek ve Uzlar, Selçuklu tarafına geçerek savaşın seyrinde önemli rol oynamışlardır.)

Sonuçları

- Anadolu – Türk siyasi birliği parçalandı.
- Anadolu Türk beylikleri yeniden kuruldu.
- I. Bayezid'in oğulları arasında taht kavgaları başladı.
- Anadolu büyük tahribata uğradı.

YORUM: Timur'un Anadolu'da kalıcı olmayı düşünmediğini gösterir.

- Yıldırım Bayezid ilk esir düşen padişah olarak tarihe geçti.
- Batıya doğru Türk ilerleyişi durdu.
- İstanbul'un alınması gecikti. Bizans'ın ömrü uzadı.

NOT: Ankara Savaşı'ndan sonra Anadolu'da otoritesizlik ve siyasi birlikten yoksunluk varken, Yıldırım'ın oğulları arasında süren taht kavgaları dönemine **Fetret Dönemi** denir. Fetret Dönemi 1402 – 1413 yılları arasında olmak üzere 11 yıl sürmüştür.

Avrupalıların Fetret Dönemi'nden yararlanamamasının nedenleri :

- 1) Osmanlıların hakimiyeti altındaki bölgelerde **hoşgörölü** ve **adaletli** politikalar uygulaması, (Bu durum kopmaları engellemiştir.)
 - 2) İngiltere ve Fransa arasında yapılan Yüzyıl Savaşları, Osmanlılar ile ilgilenmelerini engellemiştir.
- Fetret Devri, Çelebi Mehmet'in iktidarı ele geçirip taht kavgalarına son vermesi ile son bulmuştur.

I. Mehmet (Çelebi) (1413- 1421)

- Fetret Devri'ni sona erdirdiği için 'ikinci kurucu' denilmektedir.
- Anadolu beylikleri ile mücadele etmiştir.

Amaç: Bozulan Anadolu – Türk siyasi birliğini tekrar sağlamaktır.

Osmanlı – Venedik Savaşı

- Osmanlı, savaşı kaybetti.
- Osmanlı tarihinin ilk deniz savaşıdır.
- Donanma gücünün yeterli olmadığıнын göstergesidir.

Şeyh Bedrettin İsyanı

Nedeni: Sosyal ve ekonomik.

- Osmanlı tarihinde, Anadolu'da çıkan dini nitelikli ilk isyandır.
- Merkezi otoriteye karşı çıkan Şeyh Bedrettin ile müritleri Torlak Kemal ve Börklüce Mustafa idam edilerek, isyan bastırıldı.

Düzmece Mustafa İsyanı: Timur'un elinden kurtulan Yıldırım Bayezid'in oğlu Mustafa, Anadolu'da isyan çıkarttı. İsyanın bastırılması ile Bizans'a sığındı.

II. Murat (1421 – 1451)

- Dönemin iki isyanı; amcasının çıkardığı Düzmece Mustafa İsyanı ve kardeşinin çıkardığı Şehzade Mustafa İsyanı'dır.
- Düzmece Mustafa İsyanı'nın bastırılmasından sonra, isyana destek veren Bizans kuşatıldı. Bunun üzerine Bizans, Şehzade Mustafa İsyanı'nı destekledi.
- Bu nedenle kuşatma kaldırıldı ve isyan bastırıldı.

- **Anadolu'da;**
 - Menteşe ve Aydınogulları beyliklerine son verildi.
 - Candaroğlları ve Karamanoğulları beyliklerine Osmanlı üstünlüğü kabul ettirildi.
 - Germiyanogulları Beyliği vasiyet yolu ile Osmanlılara katıldı.

- **Rumeli’de;**
 - Belgrad ilk kez kuşatıldı, fakat alınamadı.
 - Sırp – Macar – Karamanoğulları ittifakı kuruldu.
 - Osmanlılar Sırp ve Macarlar karşısında yenilgiler yaşadı.

Edirne – Segedin Antlaşması

- Haçlılarla yapılan ilk antlaşmadır.
- Buna göre;
 - On yıl savaş yapılmayacak.
 - Macarlar ile sınır Tuna Nehri kabul edilecek.
 - Bulgaristan vergi verecek, Sırbistan Osmanlı hakimiyetinde kalacak.
- Edirne – Segedin Antlaşması, Osmanlıların Balkanlar'daki prestijini sarsmış; II. Murat, yerini oğlu II. Mehmet'e bırakmıştır.

Varna Savaşı (1444) Haçlılar \ Osmanlılar

Sebebi: Haçlıların taht değişikliğinden yararlanmak istemesi.

- Böylece II. Murat tekrar başa geçerek Varna Savaşı'nı yapmıştır.

Sonuç: Balkanlar'daki Türk egemenliği pekişmiş ve Edirne – Segedin Antlaşması'nın olumsuz etkileri giderilmiştir.

II. Kosova Savaşı (1448) Osmanlılar \ Haçlılar

Sebebi: Osmanlıları Balkanlar'dan atmak.

Sonuçları:

- 1) Haçlıların Türkleri Balkanlar'dan atma umudu son bulmuştur.
- 2) Balkanlar kesin olarak Türk yurdu haline gelmiştir.
- 3) Osmanlıların Balkanlar'da yaptığı son savunma savaşıdır.

NOT: Türk – İslam tarihinde buna benzer savaşlar, 1176 Miryokefalon Savaşı (A.S.D. döneminde) ve Sakarya Savaşı'dır. İslam tarihindeki örneği ise Hendek Savaşı'dır.